

Příspěvek k rozpravě „Vize a skutečnost“
(metodologické zamyšlení nad publikací „Vize
rozvoje České republiky do roku 2015“)

Co jsou „vize“ a proč se (ne)naplňují?

Prezentuje:

František Ochrana - Centrum pro sociální a
ekonomické strategie FSV UK

Základní problémové otázky

1. Co je „vize“, jak je „číst“ a jak jim „rozumět“?
2. O čem „vize“ vypovídají?
3. Jestliže se „vize“ nenaplní, kdo „selhává“?

Přístupy k pojetí „vize“

1. Rovina epistemologická
2. Ontologický pohled na vizi

Epistemologický pohled na „vizi“

- „Vize“ jako možný svět, resp. možný stav světa S
- Explanační (nomologický) model možného stavu světa, resp. narativní model
- „vize“ jako (zvěcnělá) diskursivní jednotka (viz naše kniha „Vize rozvoje České republiky do roku 2015“).

Přístupy k pojetí „vize“ – „vize“ jako diskursivní jednotka

$Q_1 \quad Q_2 \dots\dots\dots Q_n$

$t_{2001} \quad a_i \dots a_n$

$t_{2002} \quad a_i \dots a_n$

S_1

.

.

$t_{2015} \quad a_i \dots a_n$

S_2

.....

$a_i \dots a_n$

.

.

S_n

$a_i \dots a_n$

Ontologický pohled na vizi- východiska

Komparace „vize“ s realitou

- „Naplněná vize“
- „Nenaplněná vize“

Komparace podle:

- Možné stavy světa S_i (viz scénáře) versus realita
- stav světa popsáný vlastnostmi $Q_1 \dots Q_n$ (viz scénáře) versus realita
- predikovaný čas $t_i - t_n$ (2001-2015),
- Predikovaná a nastalá role aktérů $a_i \dots a_n$

Poznámky k (ne)naplněnosti „vizí“ z knihy „Vize rozvoje České republiky do roku 2015“):

Vybraná témata:

- Komparovaná oblast „Podmínky vývoje veřejného sektoru“
- Korupce, veřejné zakázky

Poznámky k (ne)naplněností „vizí“ z knihy „Vize rozvoje České republiky do roku 2015“:

Téma:

- Komparovaná oblast „Podmínky vývoje veřejného sektoru“

S (co bylo predikováno?) – srovnej s realitou

- Permanentní změny; reforma není konsensem, ale střetem politických zájmů s negativními celospolečenskými dopady (*viz turbulence a dopad na reformy – regulativní reforma ; Strategie Smart Administration; zákon o státní službě, ...*)
- Klíčové faktory fungování veřejného sektoru jako poskytovatele veřejných služeb: politické rozhodování (spor liberálního a sociálního paradigmatu řešení, stárnutí populace, budoucí členství v EU (*srovnej s realitou*))
- Pokračující názorově postojové schizma české společnosti (*srovnej s realitou*)
- Silné tlaky na sociální systém a mandatorní výdaje (*srovnej s realitou*)
- Po roce 2010 se prosadí nová generace vzdělaných pracovníků VS, „odpolitizovaná“ státní správa (*srovnej s realitou – viz návrh na novelizaci zákona o státní službě*)

Poznámky k (ne)naplněností „vizí“ z knihy „Vize rozvoje České republiky do roku 2015“):

Téma:

Komparovaná oblast „problém korupce“

S (co bylo predikováno?) - *srovnej s realitou*

- Občané považují korupci, organizovaný zločin a praní špinavých peněz za nejzávažnější jevy - *srovnej s realitou*
- Největším rizikem boje proti korupci je nekoncepčnost vlád - *srovnej s realitou*

Realita:

- **Systemová korupce**
- **Korupce a veřejné zakázky (viz individuální korupce a systemová korupce ve veřejném zadávání)**
- **Nebyl predikován „korupční potenciál“ evropských dotací (viz neformální průzkum na úrovni samosprávy)**
- **Chybí účinná strategie pro odhalování korupčního rizika**

Závěr a výchozí otázka do diskuse

Kdo selhává?

- Tvůrci „vizí“?
- Politici?
- Instituce?
- Někdo další?

Děkuji vám za pozornost